

РОЗДІЛ
перший

Одного дня, чудового-пречудового дня йшла собі дорогою корова-муня, і ця корова-муня, що йшла собі дорогою, зустріла хорошистого хлопчика на ім'я Малюк-Ласюк...

Цю історію розказував тато; тато дивився на нього крізь скельце, і обличчя мав волохате.

Малюк-Ласюк — це він. А муня йшла звідти, де жила Бетті Бірн — та, що продавала лимонні косички.

*Ой, цвіте дикая ружа
У садку зеленому.*

Він співав цієї пісеньки. То була його пісенька:

Оо, сатьку селеному.

Коли помочишся в ліжку, то спочатку стає тепло, а потім холодно. Мама підклала йому церату. Від неї такий чудний запах.

А мама пахла краще за тата. Вона грала на піаніно матроську дудку, щоб він під неї танцював. І він танцював:

*Траляля ляля,
Траляля тралялядді,
Траляля ляля,
Траляля ляля.*

Дядько Чарльз і Данті плескали в долоні. Вони були старші за тата з мамою, а дядько Чарльз був старший і за Данті.

У Дантиній шафці лежали дві щітки. Одна, з каштановим оксамитом на спинці,— за Майкла Девітта, а друга, з зеленим оксамитом на спинці,— за Парнелла*. Щоразу, як він їй приносив тоненький папір, Данті давала йому цюцю.

Ванси жили під номером сьомим. Тато-мама там були не такі, як у нього. Це були тато і мама Ейлін. Він збирався женитися на Ейлін, коли вони виростуть. А зараз він заліз під стіл. Мама сказала:

— О, Стівен перепросить.

Данті сказала:

— А як ні, то прилетять орли й виключють йому очі.

*Виключють очі,
Перепроси,
Перепроси,
Виключють очі.*

* *Майкл Девітт* (Michael Davitt, 1846–1906) і *Чарльз Стюарт Парнелл* (Charles Stewart Parnell, 1846–1891) — діячі ірландського національно-визвольного руху. Парнелл народився в англо-ірландській протестантській сім'ї; 1877 року очолив рух Home Rule («Право Дому»), метою якого було надання Ірландії автономії і створення ірландського парламенту в Дубліні.

*Перепроси,
Виключють очі,
Виключють очі,
Перепроси.*

На просторих майданчиках юрмилися хлопці. Всі кричали, а префекти** ще й на них покрикували. Вечірнє повітря було блякле й прохолодне, і після кожної атаки й удару футболістів брудний шкіряний м'яч летів крізь сіре світло, як важкий птах. Він тримавсь на краю своєї ланки, подалі від очей їхнього префекта, подалі від отих грубих ніг, лише інколи вдавав, ніби бігає. В юрбі гравців він чувся малим і слабким, та й очі мав слабкі й сльозаві. От Роді Кікгем не такий — всі учні кажуть, що бути йому в третій ланковим.

Роді Кікгем — порядний товариш, а от Нахаба Роуч — пакуда. В кімнаті в Роді Кікгема є наголінники, а в трапезній — кошик з їжею. В Нахаби ж Роуча не руки, а лапи, і п'ятничний пудинг він зове «псяюхою-в-ковдрі». А одного разу він запитав:

— Тебе як звати?

Стівен відповів:

— Стівен Дедалус.

Тоді Нахаба Роуч сказав:

— Це що за ім'я таке?

А коли Стівен не знайшов, що відповісти, Нахаба Роуч спитав:

— А хто твій тато?

Стівен відповів:

— Джентльмен.

Тоді Нахаба Роуч спитав:

— Він у тебе суддя?

** Префект — учень старшого класу, котрий виконував обов'язки опікуна в молодшому класі.